

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 9. decembra 2020

Gospodarska vrzel med državami EU se je med krizo zaradi COVID-19 povečala

Po navedbah Evropskega računskega sodišča (Sodišče) se je s prvimi ukrepi, ki so jih EU in njene države članice sprejele za zmanjšanje učinka COVID-19 na gospodarstvo, pripomoglo k ohranjanju delovnih mest in podjetij. Vendar po mnenju revizorjev obstaja tudi tveganje, da bi se zaradi neenakomernega učinka pandemije na države članice in zato, ker so njihove zmogljivosti za podpiranje lastnih gospodarstev različne, lahko povečala gospodarska vrzel med njimi. Sedaj predlagani finančni odziv EU na krizo je po mnenju revizorjev tudi priložnost za spodbujanje prioritet EU in za razmislek o dolgoročnih izboljšavah za krepitev gospodarskega usklajevanja med državami članicami. Hkrati pa revizorji opozarjajo na tveganja in izzive, povezane z izvajanjem in usklajevanjem teh ukrepov.

Države članice so v odziv na gospodarski pretres, ki ga je povzročila pandemija COVID-19, sprejele vrsto fiskalnih ukrepov za podpiranje svojih gospodarstev. Julija je bila vrednost 1 250 ukrepov približno 3,5 bilijona EUR ali 27 % bruto domačega proizvoda (BDP) držav EU-27. Sheme za ohranjanje delovnih mest in likvidnostna podpora so predstavljale večino ukrepov, s katerimi so bila do zdaj v glavnem ublažena odpuščanja. Vendar se bodo zaradi teh nacionalnih fiskalnih ukrepov znatno povečali nacionalni proračunski primanjkljaji in ravni javnega dolga. Poleg tega velikost in sestava teh ukrepov odražata relativno blaginjo držav članic, ne pa tega, kako močno jih je kriza prizadela. Revizorji opozarjajo tudi na tveganje povečanja gospodarskih razlik in izkrivljanja enakih konkurenčnih pogojev med državami članicami.

„Z ukrepi držav članic v odziv na krizo so bila ohranjena delovna mesta in podjetja, vendar je zaradi njih neizogibno prišlo do povečanja proračunskih primanjkljajev. Po našem mnenju obstaja tveganje, da bo gospodarska konvergenca v prihodnjih letih omejena,“ je povedala Ildikó Gáll-Pelcz, članica Evropskega računskega sodišča, ki je pristojna za pregled. *„Izziv za upravljanje EU bo vrnitev k sedanjim fiskalnim pravilom ali zasnova novih, ne da bi se oviralo okrevanje po pandemiji ali vzdržnost dolga.“*

EU se je odzvala s hitrim začetkom fleksibilnega gospodarskega usklajevanja. Zato so lahko države članice s fiskalnimi spodbujevalnimi ukrepi, začasno državno pomočjo in začasno preklicanimi

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila pregleda, ki ga je opravilo Evropsko računsko sodišče. Cel pregled je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

proračunskimi zgornjimi mejami („odstopna klavzula“) ublažile gospodarsko krizo, ki se je začejala. EU je tudi mobilizirala razpoložljiva sredstva in ustvarila nove varnostne mreže za podjetja, vlade in delojemalce. Vendar do konca avgusta 2020 še ni bilo velikih izplačil.

Poleg tega se je Evropski svet julija 2020 dogovoril o programu NextGenerationEU v vrednosti 750 milijard EUR, s katerim se bo podpirala vrnitev k trajnostnemu in odpornemu okrevanju. Finančna podpora EU bo tako skupaj z naslednjim sedemletnim proračunom EU znašala 1,8 bilijona EUR. Revizorji pa opozarjajo, da ni jamstva, da se bo s temi ukrepi pospešila trajnostna rast in povečala konvergenca med državami članicami. Uspešnost podpore bo odvisna predvsem od tega, kako dobro se bo z njo obravnaval dejanski učinek krize in ali se bo povečala zmogljivost držav članic za podpiranje lastnih gospodarstev in ustrezno izvajanje novih ukrepov.

Ozadje

BDP EU-27 se bo v letu 2020 po napovedih zmanjšal za 7,4 %, v letu 2021 pa se verjetno ne bo vrnil na raven pred krizo. Zato obstaja tveganje znatnega povečanja števila primerov insolventnosti in zmanjšanja števila delovnih mest. Verjetno je, da v letu 2020 skoraj nobena država članica ne bo upoštevala omejitve primanjkljaja, določene na ravni EU, in sicer 3 % BDP.

Sodišče je danes objavilo pregled št. 6/2020 – *Tveganja, izzivi in priložnosti v odzivu gospodarske politike EU na krizo zaradi COVID-19*, ki je zdaj na spletišču eca.europa.eu na voljo v angleščini, kmalu pa bodo dodani tudi prevodi v druge jezike. Januarja 2021 bo objavilo pregled javnozdravstvenega odziva EU na COVID-19. Za izvedbo obeh pregledov se je odločilo spomladi 2020, kmalu po začetku pandemije.

Kontaktna oseba za medije: Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224